

...od nemoci ke zdraví...

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ PRO NÁS JE PROSPĚCH PACIENTŮ,

říká náměstek ředitele ÚVN

2. část

MUDr. Ivan JEŘÁBEK

MUDr. Ivan Jeřábek je absolventem Vojenské lékařské akademie v Hradci Králové. Po krátkém působení ve vojenské nemocnici v Českých Budějovicích sloužil tři roky u spojovacího pluku. V roce 1977 nastoupil do Ústřední vojenské nemocnice v Praze na interní oddělení, které se v roce 2005 stalo základem pro vznik Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN Praha. MUDr. Jeřábek se stal 1. zástupcem jejího přednosty. Od roku 2010 je náměstkem ředitele ÚVN pro léčebnou a preventivní péči, do jeho úseku patří především všechna odborná lékařská oddělení nemocnice. Nechce však být pouze manažerem, jednou týdně proto slouží i v kardiologické ambulanci.

■ V první části našeho rozhovoru v minulém čísle jsme podrobněji probrali vznik tří nových klinik (onkologické, ortopedie a traumatologie a ARO), které v ÚVN působí od 1. ledna letošního roku. Dnes se zmíníme o některých dalších pracovištích spadajících do Vaší podřízenosti. Jaká

je struktura úseku, který jako náměstek máte na starosti?

Když to řeknu velmi stručně, jsou to zejména odborná klinická pracoviště Ústřední vojenské nemocnice. Jejich výčet by byl dlouhý, ale váš časopis se jimi dlouhodobě jednotlivě zabývá.

■ **Věnujeme se blíže alespoň těm, se kterými běžně pacient nepříjde do styku. Začneme třeba Oddělením nemocniční hygieny. Co všechno má na starosti?**

Toto oddělení a v něm začlenění ústavní hygienik a epidemiolog mají kromě jiného na starosti péči o hygienu práce, ale také o nemocniční infekce, především o ty úporné, které se čas od času, bohužel, pravidelně vyskytují u některých pacientů, především hospitalizovaných na odděleních poskytujících anesteziologickou, resuscitační a intenzivní péči. Na těchto odděleních jsou dlouhodobě umístěni závažně nemocní pacienti, z různých důvodů s pokleslou imunitou, kteří jsou většinou závislí na mnoha podporách (oběhových, ventilačních apod.) a mají připojeny nejrůznější katetry (močový, do krku

aj.). To vše jsou potenciaální brány vstupu infekce do organismu a bakterie, jež zdravému člověku nemusí ani příliš ublížit, napadnou-li takto oslabeného pacienta, jsou pak velmi nebezpečné. U takových nemocných potřebujeme spolupráci s nemocničním epidemiologem a hygienikem. V návaznosti na ní je zde antibiotické středisko, které u těchto závažných případů indikuje podávání antibiotik. Bohužel, ne vždy jsme schopni těmto pacientům pomoci, protože i v dnešní době jsou infekce velmi zákeřné. Navíc, jak známo, jsou všeobecně celosvětově antibiotika podávána mnohdy velmi neuváženě, což vede k nárůstu rezistence, tedy odolnosti bakterií a tak nižší účinnosti antibiotik právě tam, kde bychom to nejvíce potřebovali.

■ **Co se skrývá pod označením Střediska zdravotnického zabezpečení?**

Jsou to dvě pracoviště: Středisko zdravotnického zabezpečení Parlamentu ČR a Středisko zdravotnického zabezpečení Úřadu vlády ČR. I když to vypadá honosně, jedná se o poskytování běžné rutinní péče na úrovni praktického lékaře nebo internisty, jsou to vlastně jakési závodní ordinace. Objem a struktura výkonů obou je taková, že úhrady zdravotních pojišťoven jsou prakticky stejně vysoké, jako naše náklady na tato pracoviště. Ústřední vojenská nemocnice tak na nich ani

neprodělává, ani nevydělává, ani jí z toho neplynou žádné jiné výhody, jak by se možná mohlo zdát. Nic takového. Podobným způsobem zajišťujeme péči i o zaměstnance Ministerstva obrany a Generálního štábu AČR, kde je poliklinika spadající do kompetence ÚVN. V ní je většina lékařů vojáky z povolání.

■ **Dalším na řadě je Odbor farmacie...**

Z hlediska významu je Odbor farmacie pro ÚVN velmi důležitý. Naším cílem v této oblasti je dospět do fáze, kdy dodavatelskými firmami nebudeme tlačeni do pro nás nevýhodných smluv. O to se odbor farmacie snaží v úzké spolupráci s ekonomickým náměstkem ÚVN.

■ **Vím, že s Odborem farmacie bylo dříve spojeno i Oddělení zdravotnické techniky. To je nyní samostatné?**

Ano, Oddělení zdravotnické techniky jsme vzhledem k odlišnému zaměření osamostatnili, ale i nadále spadá do mé podřízenosti. Oblast a náplň práce tohoto oddělení bychom chtěli významně rozšířit. Z toho důvodu vyvstává zejména potřeba vybavit je novým výkonným počítačovým systémem, jenž dokáže sledovat a evidovat všechny zdravotnické přístroje, které jsou v ÚVN k dispozici. Máme totiž za povinnost do dokumentace každého nemocného udávat čísla všech přístrojů, se kterými pacient přijde do styku – na jakém rentgenu byl vyšetřen, jaký monitor ho hlídal na lůžku, jaký ventilátor mu pomáhal dýchat a tak dále. Jedna z našich priorit na začátku roku 2012 je tedy rozvoj počítačového systému a zprovoznění modulu, který by vše, co jsem popsal, do dokumentace každého nemocného automaticky zaznamenával, ať už přes čárové kódy, nebo jiným způsobem. Pro zdravotnický personál by to znamenalo velkou úlevu.

■ **Ve Vaší kompetenci jsou také Přezkumná komise a Oddělení řízení kvality zdravotní péče. Můžete říct pár slov k nim?**

Práce Přezkumné komise se týká výlučně vojáků z povolání, zajišťuje rovněž přešetřování zdravotního stavu žadatelů o vstup do Armády ČR a zkoumá, zda jsou schopni služby

v armádě. Jedná se o poměrně náročnou práci nejen po odborné, ale i po administrativní stránce. V současné době k nám chodí cca patnáct nových žadatelů denně a zdaleka ne každý z nich ze zdravotních důvodů projde.

Oddělení řízení kvality zdravotní péče sleduje úroveň zdravotní péče na jednotlivých pracovištích, řeší stížnosti – ať už vzájemné mezi personálem nebo ze strany nemocných vůči nemocnici. To je jistě velmi odpovědná práce. Na starosti má také složitou problematiku akreditace ÚVN. To je mravenčí činnost se spoustou dílčích kroků. Na jaře bychom jako předstupeň nové zahraniční akreditace JCI chtěli absolvovat českou národní akreditaci.

■ **Náplň činnosti Oddělení pro styk se zdravotními pojišťovnami a úhrad zdravotní péče je asi jasná...**

Zde pracuje tým odborníků na tuto administrativně zvláště náročnou problematiku spočívající v reálném styku se zdravotními pojišťovnami. Součástí pracovní náplně tohoto oddělení je také vymáhání pohledávek na zdravotně nepojištěných, zejména zahraničních pacientech, kteří u nás byli hospitalizováni např. po úraze a nezaplatili často velmi náročné zákroky. Je velmi svízelné takové pohledávky vymoci, v současné době v nich máme kolem 10 milionů korun dluhů.

■ **Máte-li jako náměstek ředitele ÚVN „pod palcem“ všechna odborná oddělení a zmíněná pracoviště, cítíte se být více manažerem nebo lékařem?**

Je to asi tak půl na půl. Samozřejmě si nedokážu představit, že bych se obešel bez medicíny a zůstal permanentně pouze v manažérské pozici. Díky velkorysosti pana ředitele jsem si proto ponechal kardiologickou ambulanci, kde ordinuji každé pondělí odpoledne po pracovní době náměstka. Bez pacientů bych se neobešel, to by mně určitě velmi chybělo.

■ **Jaká byla Vaše cesta k funkci náměstka ředitele ÚVN?**

Profesor Zavoral byl vyzván ministrem obrany, zda by nepřevzal funkci ředitele Ústřední vojenské nemocnice. Když to zvažo-

val, zeptal se mě, jestli bych mu v této pozici případně šel pomáhat jako jeho náměstek. Vzhledem k tomu, že si ho velmi vážím a ve všech oblastech jej respektuji, dlouho jsem se rozmýšlet nemusel a jeho nabídku jsem přijal.

■ **Jaký je ve stručnosti Váš pracovní životopis?**

Ještě donedávna jsem byl vojákem z povolání, z armády jsem odešel v hodnosti podplukovníka. Na vojenské lékařské akademii v Hradci Králové jsem promoval v roce 1973. Po promoci jsem působil rok ve vojenské nemocnici v Českých Budějovicích, dále tři roky u spojovacího pluku a v roce 1977 jsem nastoupil sem, do Ústřední vojenské nemocnice Praha. Pracoval jsem na I. interně, která byla kardiologicky zaměřená, pouze s několika přerušeními až do roku 2005, kdy byla ustavena Interní klinika. Stal jsem se 1. zástupcem jejího přednosty a od roku 2010 jsem v současné funkci.

■ **Po tak dlouhé době jistě máte ÚVN v malíčku...**

Za těch pětatřicet let tady toho pamatují opravdu hodně.

■ **Jaké jsou další priority, strategické záměry a cíle Ústřední vojenské nemocnice týkající se Vaší oblasti působnosti?**

Chtěli bychom rozvinout oblast, která není obecně příliš podchycena ani v Praze, ani v celé republice – tou je péče o seniory a o starší nemocné. Zdá se nám, že tuto péči dlouhodobě suplují některá odborná oddělení, především interna. Tito nemocní, kteří nemohou být ani doma, ani v nějakých sociálních zařízeních vyžadují středně intenzivní péči zdravotnického personálu či rehabilitačních pracovníků. Řada oblastí Prahy, konkrétně například Petřiny, jsou dnes plné obyvatel dostávajících se do věku, kdy se o sebe už nebudou moci sami postarat. Myslím, že současná zdravotní a sociální síť v této oblasti není plně vyhovující. Příspěvek k nápravě této situace, v tom bych viděl náš cíl do budoucna. I z toho důvodu jsme v ÚVN před měsícem otevřeli zrekonstruovanou část Oddělení sociální péče o válečné veterány a Domov péče o válečné veterány. Víme, že nejsme schopni zajistit péči pro všechny, ale alespoň pro některé, kteří v minulosti měli nějaký vztah k armádě a dnes je jim mezi 70 až 90 lety.

Dále chceme v místě bývalé armádní prodejny (Army) postavit lékárnu s nepřetržitým provozem, aby lidé, co v noci navštíví pohotovost, nemuseli jezdit vyzvednout recepty jinam. Také existují plány na stavbu pavilonu patologie a soudního lékařství. Vše je ale závislé na financích.

Jiří Hruška

foto: M. Přerost a archiv ÚVN